

Motion till riksdagen 2025/26:534

av Isak From och Björn Wiechel (båda S)

Nattågen från Göteborg till norra Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att upphandla nattåg från Göteborg till norra Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tåg erbjuder ett tryggt och pålitligt transportsätt även under förhållanden där andra transportsätt som flyg och vägtrafik kan påverkas av väder och andra oförutsägbara händelser. Vid större kriser, naturkatastrofer eller andra hot kan nattåget snabbt transportera människor men även resurser över ett stort geografiskt område.

Mot bakgrund av klimatförändringar så är det av vikt att det finns möjlighet att resa hållbart oavsett var man bor i landet. Nattåg mellan Göteborg och Umeå och Göteborg och Östersund är viktigt och prioriterat för att fortsätta sänka koldioxidutsläppen från resor. En resa med nattåg långa sträckor gör det enkelt och attraktivt att välja tåget framför bilen eller flyget. Nattågen spelar en viktig roll för såväl privatpersoner som företag.

I Sverige har det funnits en naturlig bro mellan västra och norra delarna i form av nattågen. I år har dessa dragits in, enligt SJ på grund av att det inte är lönsamt för SJ att fortsätta driva denna verksamhet. En sådan åtgärd är bakåtsträvande, omodern och framför allt dålig för klimat och miljö.

Mot bakgrund av utvecklingen i Västerbotten så finns behov av väl fungerande kommunikationslösningar och trafiken Göteborg–Umeå binder samman Sverige. Om nattåget Göteborg–Umeå upphör får en rad olika verksamheter försämrade möjligheter till hållbara kommunikationer och kompetensförsörjning, såväl offentliga arbetsgivare som företag.

Trafikverket upphandlar idag vissa tågsträckor som inte är tillräckligt lönsamma, för att trafik ska kunna bedrivas. SJ:s försök med att bedriva trafiken på kommersiell basis visar på att det inte finns tillräckligt intäktsunderlag för en kommersiell trafik.

Västra Götaland är en viktig marknad för nattågen, men det finns inte förutsättningar att bedriva nattågstrafik utan ekonomiskt stöd. Det är inte någon skillnad avseende lönsamhet mellan att bedriva nattågstrafik från Göteborg och de upphandlade nattågen från Stockholm. Behov finns av att utöka Trafikverkets uppdrag till att även upphandla nattågstrafik Göteborg–Umeå och vidare upp till Kiruna Narvik.

Nattågstrafiken upphör inte att vara väsentlig för ett hållbart resande till och från Västerbotten i och med att det visat sig svårt att driva helt på kommersiella villkor.

Isak From (S)

Björn Wiechel (S)